

שבעת ימים פרק ראשון יומא

בא א מיי פ"ב מהלכות פרה אדומה הל' א':
בב ב שם הלכה ה' ופ"ו מהלכות קרבן פסח הל' ו':

בג ג מיי פ"ב מהלכות פרה הלכה ד':
בד ד שם הלכה ה':
בה ה מיי פ"ט מהלכות מעשר הלכה י':

רבינו הגנאל

... משעה שהפרישו ודאי נזדר ולא נטמא. ואם נחוש [לרביעין] שמה שביעי הוא התורה אמרה ביום השלישי ואח"כ ביום שביעי, (ל) ולכשיבא הרביעי פרישת שביעי לטמאה השלישי לטמאה קודם הפרישה הוא ביום אחד. וכיון שלא הוזה בו ביום השביעי אינה מצוה שאינה מצוה אלא בשקדמה הזוהה בשלישי ואוקימנא לבר מרביעי וכו' ופשוטה היא. פירוש לשון [סנהדרין] (פריהרין) כגון אגרימים הממונה לשורקים. בולוטי חכמי הפצה ושניין בלשון יון. ת"ד הנחומין לא חיבוטם התכמים להפריש אלא תרומת מעשר, שהוא חלק אחד ממאה. פי' (חיוב) מי שיש לו ק' אפות חייב לתת מהן י' אפות ללו' מעשר וחיוב הלוי לתת לכהן י' אפות אחת לכהן והיא תרומת מעשר, נמצאת התרומת מעשר שחייב הלוי לתת לכהן אפה אחת שהיא אחת ממאה אפות (שלישית). והלוקח מעם הארץ דבר ברור הוא שהתורמה שהיא שנים ממאה והיא אחת מן דדאי מפרשין ונותנין אותה לכהן.

(א) ודברי רבינו אלו כמו שהם לפנינו הם משוללי הגנה אולי ל' ואם זאת לחוס ליום רביעי לפרישה דשביעי לטמאה הוא שלשלישי לטמאה הי' ציוס אחד קודם הפרישה וכן שלא היה וכו' פ"ט.

והא דקאמר התם והוא הטעור על הטמא למה לי אצטריך קד"א שלשי למעוטי שני שביעי למעוטי ששי דקא ממעט מי טהרה אצל היכא דעבד ברביעי ובשמיני אימא ספיר דמי קמ"ל יש לפרש אפילו למ"ד אין הזאה בזמנה מזהו ואו או קאמר ברביעי או בשמיני כלומר קד"א אי עבד הזאה קמיימא ברביעי והשניה שביעי או קמיימא שלשי כמשפטה ובתרימא בשמיני קמ"ל דבעינן שיהא ד' ימים צין הזאה להזאה לא פחות ולא יותר וכן פירש רש"י התם:

דאי ר' חנינא סגן הכהנים הא איכא נמי הא. תימה לי אכתי איכא נמי שזה פורש ללשכת פרהרין זה פורש ללשכה שעל פני הצירה י"ל דלא קא חשיב אלא מילתא דחשיבותא שיש מעלה זוה מצוה אצל מה שזה פורש ללשכה זו זה פורש ללשכה זו לאו מילתא דחשיבותא הוא בהאי טפי מבהאי אי נמי י"ל לפרש דתרי מילי קחשיב זה פרישתו לקדושה דהיינו ° ללשכת פרהרין שהיתה בנויה בקדוש ואפילו אמ"ל שהיתה פתוחה לחול וא"כ הוה מוכה ° חול דאי לאו הכי הא אין ישיבה בצורה ° וכ"ש שאין ישיבה זה וא"כ לא הוה פרישתו לקדושה יש לומר אפ"ה כיון דהיתה בנויה בקדש בסמוך לעורה קרי ליה ספיר פרישה לקדושה וזה פרישתו לטהרה ללשכה שעל פני הצירה העומדת צד הצית שאין זו קדושה יותר מירושלים אלא טעור יותר שהוצו ובעל קרי וכל מי שטומאה יולאה מגופו אין נכנסין לו ויש מפרשין ללשכת פרהרין היתה פתוחה לקדוש ואע"ג דא"כ קדש הוא ואין ישיבתו זה יש לומר כיון שבויה בחול ופתוחה לקדש ונהי דמוכה קדש לעינן אכילת קדשי קדשים כדמשמע באיזהו מקומן (ובחס 77 טו.) מיהו מותר ליטב זה וליטב זה דלא קדשה לגמרי כקדושת עורה דהא אמר בפרק אזהו מקומן (שם) דאין חייבין עליהן כרת טמאים הנכנסין שם והכי נמי מותר ליטב וליתן בהם ועוד איכא צנייהו מילתא אחריתי שזה אחיו הכהנים נוגעין זו זה אין אחיו הכהנים נוגעין זו ולא נהירא כדמשמע לקמן בשילהי פ"ב ד77 סה. וסס גבי זקן יושב בצמערבה דאין ישיבה בלשכות הצנויות בחול ופתוחות לקדש:

תנן התם הנחתומין לא חייבו אותם להפריש אלא תרומת מעשר וחלה. צפ"ב דמסכת דמאי פריך צירושלמי תמן [פ"ה] תנין הלוקח מנחתום כ"ד מעשר נוטל כדי תרומת מעשר וחלה וכו' הכא את אמר הלוקח מפריש וכה את אמר נחתום מפריש ר' יונה אמר איתפלגון ר' יוחנן ור"א חד אמר כאן בעושה צטהרה כאן בעושה צטומאה נראה לפרש מתני' דהכא בנחתום עם הארץ העושה צטהרה שזוכר גבל חצר צטהרה הלכך כיון דטרח כולי האי סמיכין עליה נמי דודאי תקנה ואין צריך הלוקח ממנו להפריש והיה מתני' דמחייבא ללוקח להפריש מיירי בנחתום עם הארץ דלא מפריש וחד אמר כאן צמדה דקה כאן צמדה גסה ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא וכו' ומפרש התם אמתניתין אחריתי טעמא דחילוקא דצין גסה לדקה משום תינוקות שלא יאכלו טבל צסם רבי יוחנן מדה דקה הואיל והמוכר משתכר הוא מפריש מדה גסה לוקח משתכר לוקח מפריש ופריך התם וקשיא על דרבי יוחנן אס בעושה צטהרה יפריש על הכל פי' אפילו מעשר שני ונסקוה לירושלים ומשני צדן הוא שלא יפריש כלום שאין מוסרין ואי לעם הארץ כלומר דאפילו ודאי דאיכא למימר דעם הארץ יעשרנו אפי' הכי לא סמיכין עליה דחיישין דילמא לא מתקן ליה והיינו דקאמר אין מוסרין אפי' ודאי לעם הארץ דוקא אצל לחצר שרי ומתניתין בנחתום חצר שמוכר לחצר עסקינן וא"כ צדן הוא דהנחתום לא יפריש לכל הפחות מעשר שני משום דטריחא מילתא טובא לאסקויה לירושלים פטורים הנחתומין מלהפריש מעשר שני משום דטריחא מילתא ומתוך שהפריהרין הללו חוצטין אותן וכו' מיהו חצר הלוקח מהם מפריש מעשר שני ומעלהו ואכלו צירושלם ואין לפרש שאין מוסרין ודאי לעם הארץ אצל דמאי מוסרין דהא ליתא דבעירובין צפ"י צכל מערבין (77 טו.) מוכח דאין מוסרין דמאי לעם הארץ גבי עם הארץ שאמר לחצר קח לי אגודה של ירק וצפ"י המוכר את הספינה (77 ד7 פת.) גבי הלוקח ירק מן השוק וכו' וצפ"ק דחולין (77 ו.) הנותן לחמתו מעשר את שהוא נותן לה ואת שהוא נוטל הימנה ומקשה ונמי על דרבי אלעזר אס צמדה דקה יפריש על הכל ולא משני מידי לפי שכבר מירך לר' יוחנן והוא הדין לר' אלעזר וצירוש'

זה פרישתו לקדושה. ליכנס למחנה שכניה ולא לבו זמה עליו ויהא נבדל מכל קלות ראש שחלה עליו אימה בהצדלתו מן הצרות: וזה פרישתו לטהרה. להחמיר צטהרתו מפני קל שעושין זו לטמא זו ציוס להטבילו להזיח מלפניו של צדוקים לכך החמירו צטהרתו של האדם נוגע זו: הא איכא נמי האי. שזה מוין עליו כל שצעה זה אין מוין עליו כל שצעה: צשלמא. יוס ראשון מוין עליו שמה היום יוס שלישי לטומאתו וכן שני וכן שלישי שמה שעה אחת קודם פרישתו נטמא: חמישי שמה שביעי. שאם היה הראשון לפרישה שלישי לטומאה נמנא החמישי שביעי וכן שני וכן שלישי אלא ראשון מוין עליו לא צשלשי איכא לספוקי דהא משפירש לא נטמא צמת ולא צשביעי איכא לספוקי שאם היה שביעי לטומאתו הרי יוס אחד לפני פרישתו שלישי לטומאה נמנא שלא הזה אינו כלום: וכל אימא דמסרמי מפרשין ליה. ואע"ג דלא הוה רביעי שלו צשצת ונמנא הזאתו בטלה שני ימים: דצידון תליא מילתא. שאין זמנה קצוה: דניסרמי רביעי שלו צשצת. ולא יפסקו היוזמי אלא יוס אחד: פרהרין. פקדי המלך: לשכת צלוטי. לשון שרים קך היתה נקראת לשכת שרים: צתחלה. כל ימי שמעון הצדיק שהארץ ימים היו קוראין אותה לשכת צלוטי: מסוך צינוטין ממון להסוה. מתוך שכהני צית שני היו עומדין ע"י ממון שנותנין על כהונה גדולה למלכי בית חשמונאי: מחליפין אוסה כל י"ב חדש. כלומר שרשעים היו ולא היו מויליין שנתן ומעמידים אחר תחתיו וכל כהן המתחדש צה סותר אותה וצוה צנין נאה מן הראשון שמהא קרויה על שמו ונמנא מתחלפת כל שנה ושנה: פרהרין הללו. שהמלך מחלפן צכל שנה ושנה חזרו לקרות

שזה פרישתו לקדושה ואחיו הכהנים נוגעין בו וזה פרישתו לטהרה ואין אחיו הכהנים נוגעין בו כמאן או ר"מ או רבי יוסי דאי ר' חנינא סגן הכהנים הא איכא נמי הא מתקיף לה רבי יוסי ברבי חנינא בשלמא ראשון שמוא שלישי שני שמוא שביעי ששי שמוא שביעי שביעי שמוא אלא רביעי למה לי הזאה כלל לא בשלישי איכא לספוקי ולא בשביעי איכא לספוקי ולמעמדך הזאה כל שבעה מי איכא והא קיימא לן ° דהזאה שבות יואינה דוחה את השבת אלא מאי אית לך למימר שבעה לבר משבת הכא נמי שבעה לבר מרביעי אמר רבא הלכך כהן גדול ביום הכפורים דלא בדידן תליא מילתא אלא בקביעא דירחא תליא מילתא בתלתא בתשרי בעי לאפרושי וכל אימת דמתרמי תלתא בתשרי מפרשינן ליה אבל כהן השורף את הפרה דבדידן תליא מילתא מפרשינן ליה דברביעי בשבת כי היכי דניתרמי רביעי שלו בשבת: ללשכת פרהרין וכו': תניא ° רבי יהודה וכו' לשכת פרהרין היתה והלא לשכת בלוטי היתה אלא בתחלה היו קורין אותה לשכת בלוטי ומתוך שנותנין עליו ממון לכהונה ומחליפין אותה כל שנים עשר חודש כפרהרין הללו שמחליפין אותם כל שנים עשר חודש לפיכך היו קוראין אותה לשכת פרהרין ° תנן התם ° הנחתומין לא חייבו אותן חכמים להפריש אלא תרומת מעשר וחלה בשלמא תרומה גדולה לא דתניא לפי

לשכת פרהרין: הנחתומין. הלוקחין תבואה מעם הארץ למכור פת לשוק לא חייבו עליהן להעלות מעשר שני של דמאי לירושלים אלא תרומת מעשר שהוא אחד ממאה וחלה יתן לכהן אצל שאר כל אדם הטילו עליו להעלות מעשר שני של דמאי לירושלים ומעשר ראשון ומעשר עני מפרשין אותן ואין נותנים וצנחתום חצר עסקינן ומתוך שהוא רגיל למכור כל שעה הקילו עליו שאינו צריך להפריש עליו מעשר שני של דמאי לירושלים [אין °] לפדות לפי

(א) פסחים סה. (ב) [אמר], (ג) דמאי פ"ב מ"ד, (ד) (ז'ל) לאחיל, (ה) [בדלמא] צמעשר שני פ"ג מ"ח והציאו הש"ס פסחים סו., (ו) צירושלמי.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה דאי וכו' ללשכת פרהרין שדות' בגי' עיין לקמן דף י"א מוס' ד"ה מוס': בא"ד וכו' שאין ישנים בה. עי' מוס' סוכה דף מג ע"ב מוס' ד"ה משנו:

מוסף רש"י

בשלמא ראשון שמוא שלישי. ואע"ג דליכא לספוקי שמה עשירי או יותר הוא, דהא דמאי ספיר דמי, דכל מה שמשהה הזאה ראשונה אין צריך כלום ובלבד שלא ירבה ושלל ימעט צימס שצין הזאה להזיח [קדושין טו.].

תוס' ישנים

שנותנין עליה ממון צבהונה. שנתנין ממון למלוכה בית חשמונאי וכו', קך פירש בקונטרס. ואין נראה שהרי קן עלמין היו הכניס גדולים, אלא למלכי בית (דוד) [הכרזות] היה. והא דאמרין לקמן וית, [א] מרקבא דדינני עילא ליה מיתא צת צימס עליא מלכא, אין זה אותו של בית חשמונאי דקדושין פ"ק האומר [סו.] [א] אלא אחר היה לשון דכהונה דקאמר לצורך כהונה קאמר.